

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Eugeniusz Wildowicz

Protokolant Kinga Sternik

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 3 września 2024 r.,

w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w sprawie **M. S.**,

skazanego za przestępstwo z art. 244 k.k.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego,

od wyrok nakazowy Sądu Rejonowego w Chorzowie z dnia 26 września 2023 r.,

sygn. akt II K 766/23,

uchyla wyrok nakazowy w zaskarżonej części, tj. w zakresie braku rozstrzygnięcia o środku karnym w postaci świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym i Pomocy Postpenitencjarnej i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Chorzowie do ponownego rozpoznania.

Marek Pietruszyński

Barbara Skoczowska

Eugeniusz Wildowicz

[PGW]

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Chorzowie wyrokiem nakazowym z dnia 26 września 2023 r., sygn. akt II K 766/23, uznał oskarżonego M. S. za winnego tego, że:

„w dniu 3 czerwca 2023 r. w C. na ulicy K. prowadził samochód osobowy marki [...] o numerze rejestracyjnym [...] nie stosując się w ten sposób do sześciomiesięcznego zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, orzeczonego prawomocnym wyrokiem nakazowym Sądu Rejonowego w Bytomiu z dnia 31 marca 2023 r., sygn. akt II W 145/23,”

tj. popełnienia przestępstwa z art. 244 k.k., za które wymierzył mu karę 6 miesięcy ograniczenia wolności polegającą na obowiązku wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin w stosunku miesięcznym (pkt 1). Tym samym wyrokiem Sąd Rejonowy w Chorzowie orzekł wobec oskarżonego na podstawie art. 42 § 1a pkt 2 k.k. i art. 43 § 1 k.k. środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat (pkt 2).

Sprzeciw od wyroku nakazowego wniósł obrońca oskarżonego, następnie jednak skutecznie go cofając. W rezultacie wyrok nakazowy uprawomocnił się w dniu 18 grudnia 2023 r. (k. 94 akt).

Kasację od wyroku nakazowego wniósł Prokurator Generalny zaskarżając go na niekorzyść skazanego M. S. w części dotyczącej orzeczenia o środku karnym, w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o świadczeniu pieniężnym, o którym stanowi art. 43a § 2 k.k., zarzucając:

„rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 43a § 2 k.k., w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2023 r., polegające na zaniechaniu orzeczenia wobec oskarżonego M. S. – w związku ze skazaniem za popełniony w dniu 3 czerwca 2023 r. czyn zabroniony z art. 244 k.k. – świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w kwocie co najmniej 5 000 złotych, podczas gdy zgodnie z przywołanym przepisem, w razie skazania m.in. za przestępstwo określone

w art. 244 k.k. orzeczenie świadczenia pieniężnego ma charakter obligatoryjny”.

Podnosząc powyższy zarzut skarżący wniósł o uchylenie wyroku nakazowego w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Chorzowie do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego jest oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k.

Zgodnie z art. 43a § 2 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 5 sierpnia 2022 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny wykonawczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1855) i obowiązującym od dnia 1 stycznia 2023 r.: „w razie skazania sprawcy za przestępstwo określone w art. 164 § 1, art. 165 § 1, art. 165a § 1 lub 2, art. 171 § 1, 2 lub 3, art. 174 § 1, art. 178a § 1, art. 178b, art. 179, art. 180, art. 200a § 1 lub 2, art. 200b, art. 202 § 4b lub 4c, **art. 244**, art. 255a § 1 lub 2, art. 258 § 1, art. 263 § 2 sąd orzeka świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5.000 złotych, do wysokości określonej w § 1”.

Z powyższego przepisu wynika obowiązek orzeczenia przez sąd świadczenia na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w przypadku skazania za wymienione przestępstwa, w tym za przestępstwo opisane w art. 244 k.k. Orzeczenie tego świadczenia jest obligatoryjne, a Kodeks karny nie przewiduje od tego obowiązku żadnego wyjątku (zob. wyrok SN z dnia 29 września 2022 r., sygn. akt I KK 203/22).

W przedmiotowej sprawie nie ulega wątpliwości, że Sąd Rejonowy w Chorzowie skazał M. S. za przestępstwo z art. 244 k.k. Zgodnie zatem z art. 43a § 2 k.k. w jego brzmieniu obowiązującym zarówno w czasie popełnienia przypisanego oskarżonemu czynu, tj. 3 czerwca 2023 r., jak i w czasie wyrokowania w sprawie, tj. 26 września 2023 r., skazując M. S. za występki określone w art. 244 k.k. Sąd był zobligowany do orzeczenia świadczenia pieniężnego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości co najmniej 5.000 zł. Jak wynika z treści wyroku nakazowego, Sąd obowiązku tego nie dopełnił,

rozstrzygając wyłącznie w przedmiocie kary oraz orzekając środek karny zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych (k. 38 akt).

Powyższe uchybienie należy uznać za rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku. Z nieuprawnioną korzyścią dla oskarżonego nie orzeczono bowiem wobec niego obligatoryjnego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego, a zatem nie poniósł on wszystkich konsekwencji prawnych swojego zachowania (zob. wyroki SN: z dnia 14 grudnia 2022 r., III KK 518/22 i z dnia 5 czerwca 2024 r., sygn. akt V KK 52/24).

Uznając zatem oczywistą zasadność kasacji skarżącego, Sąd Najwyższy uchylił wyrok w zakresie braku obligatoryjnego rozstrzygnięcia o świadczeniu pieniężnym, o którym stanowi art. 43a § 2 k.k. i przekazał w tym zakresie sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Chorzowie. Ponownie rozpoznając sprawę Sąd ten zobligowany będzie do uwzględnienia treści przywołanego wyżej przepisu Kodeksu karnego.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak na wstępie.

Marek Pietruszyński

Barbara Skoczowska

Eugeniusz Wildowicz

[PGW]

[ms]